

+

Celebración: "DÍA DE MORTOS"

Esta é unha das festividades más importantes para os mexicanos, incluso está declarada Patrimonio Inmaterial da Humanidade pola UNESCO. Para os mexicanos este día non é motivo de tristeza, todo o contrario, é unha data alegre na que recordan aos seus seres queridos. Son días cheos de cor, festa e tradición para compartir en familia.

Esta celebración ten lugar os días 1 e 2 de novembro de cada ano. O día 1 recordan aos nenos e o día 2 aos adultos.

Recordamos: Un ano ten _____ meses e o mes de novembro

e o número _____.

Neste calendario de 2020 busca que días da semana
son o 1 e o 2 de novembro.

Durante estes días as familias mexicanas adoitan acudir aos *panteóns* a adornar con flores e ofrendas as tumbas dos seus seres queridos. Mientras, nas casas, colocan *altares de mortos* para que durante estes días as almas regresen do máis aló e visiten ás súas familias.

Actividade: podemos comentar as similitudes e diferenzas coa celebración que se fai aquí deste día.

Os altares de mortos comezan a montarse dende o día *30 ou 31 de outubro* e permanece ata o *2 ou 3 de novembro*. Todo altar debe levar unha serie de **elementos**: (podedes ir véndoos na ilustración que vai a continuación da explicación)

1. **Arco:** Representa o mundo dos mortos. Adórnanse con flores de cempasúchil.
2. **Auga:** Reflexa a pureza da alma e o ciclo continuo da vida.
3. **Niveis:** teñen polo menos dous niveis (a terra e o ceo).
4. **Copal ou Incenso:** purifica o ambiente.
5. **Fotografías:** no nivel máis alto colócanse as fotografías do defunto.
6. **Alimentos, froitas e bebidas:** as favoritas do defunto.
5. **Pan:** Alimento para las ánimas.
6. **Miniaturas:** de caveiras facendo cousas.
7. **Sal:** Simbolizala purificación dos espíritos.
8. **Flores:** O cempasúchil ,o seu aroma guía aos espíritos ao mundo dos vivos.

- 9. Caveiras:** de azucré ou arxila. Moi coloridas.
  - 10. Pan de mortos:** con forma de bolo, está adornado con osos que forman unha cruz e unha bola arriba —o cráneo—..
  - 11. Velas:** a luz guía para ás ánimas para que cheguen aos seus fogares.
  - 12. Papel picado:** Representa a alegria pola visita dos defuntos.
  - 13. Obxectos persoais:** Os más queridos polos defuntos.
- Extras:** doces, útiles para o aseo, cruces, petates, ...

(información sacada da *Revista Muy Interesante*)

(Ilustración: Óscar Medina)

"Trouleando polo Mundo", proxecto da Aula Marrón

Localiza na imaxe:

- Marca cunha cruz o Arco de flores.
- Cantos vasos de auga hai? _____.
- Rodea o marco de fotos no que sale a muller.
- Cantos pans de morto hai na imaxe? _____.
- Rodea as velas.
- Cantas caveiras hai en total no altar? _____.
- Nomea ou sinala polo menos dous xoguetes do altar.
_____ e _____.

Pois imos aproveitar o que estivemos a aprender sobre esta festividade, para facer unha nova e saborosa receita sacada da páxina [guiainfantil.com...](http://guiainfantil.com)
o **PAN DE MORTO**.

guiainfantil.com

INGREDIENTES:

- 500 gr de fariña
- 30 gr de levadura
- 225 gr de manteiga ou margarina
- 4 OVOS
- 75 ml de leite
- 150 gr de azucré
- Raiadura de 1 limón
- 1 cullerada de esencia de azar
- 1 cullerada de manteiga para decorar
- 50 gr de azucré para decorar

ELABORACIÓN:

1. Pon nun bol a fariña, o azucré, os 3 ovos e a ralladura de limón. Remove ben.
  2. Por outro lado, mestura o leite e a levadura e engádeos ao bol. Engade a auga de azar e a manteiga e remove. Xa podes pasar a masa a unha superficie plana e amasar coas mans. Trabálala ben para que se vaya endurecendo.
  3. Cando estea compacta déixaa nun bol, tápaa cun trapo e deixa que repouse unha hora.
  4. Volve a amasar e fai dúas bolas, unha máis grande que outra. Pon a grande sobre unha bandexa de forno previamente untada en manteiga.
  5. Divide a bola pequena en anacos e amásaos dándolle forma de óso. Colócaos sobre a bola grande e deixa que repouse media hora.
  6. Píntao con la xema dun ovo batido y enforna durante 20 o 25 minutos
- a 180º.

“As Catrinas”

Este personaxe xurdiu fai máis de cen anos como unha burla aos indíxen as mexicanos que se avergoñaban das súas orixes e costumes, e era coñecida polo nome de “La Calavera Garbancera”.

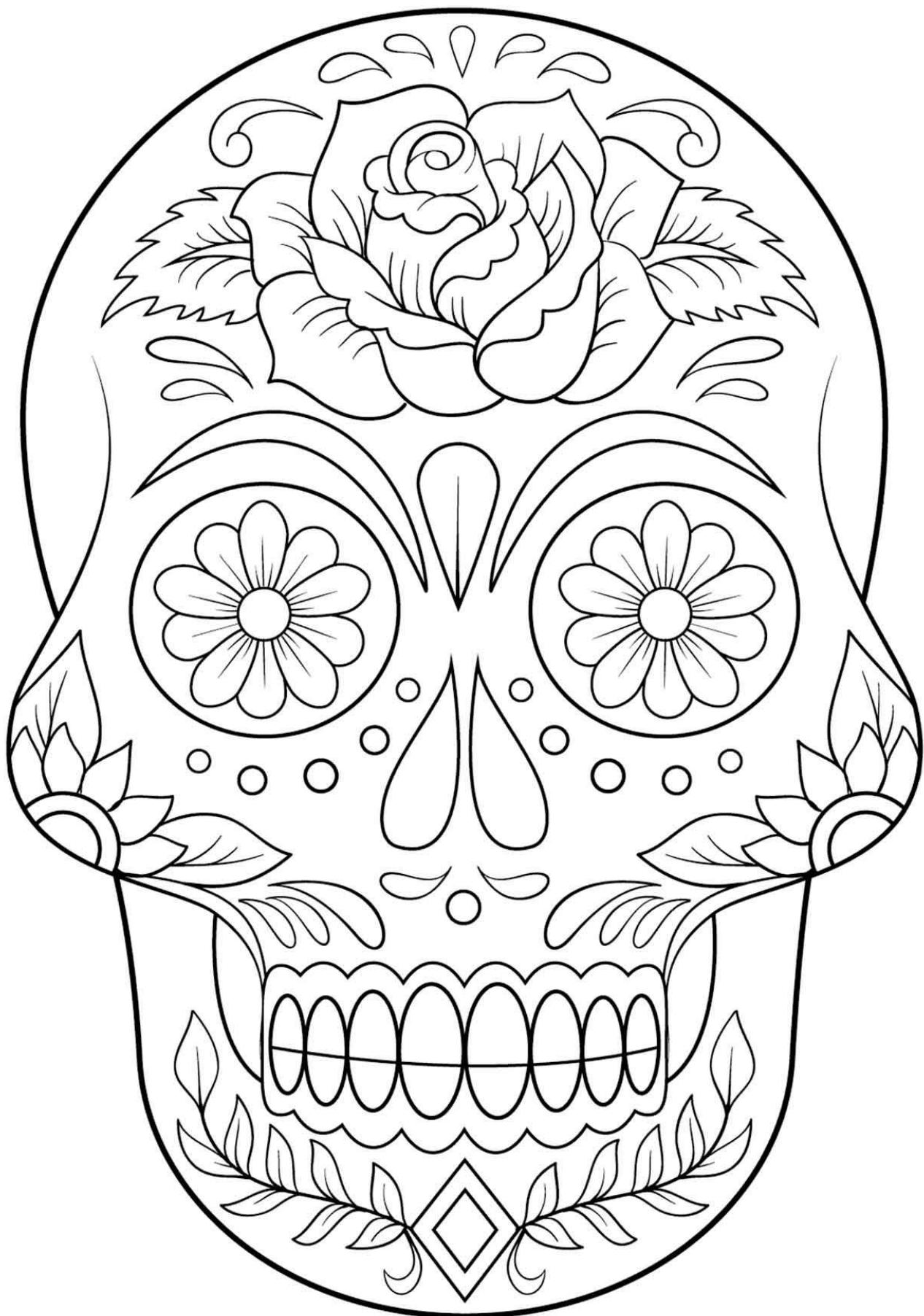

Pero foi con Diego Rivera, si si, o marido de Frida Kahlo, con quen acada o seu máximo esplendor cando a introduce nun dos seus murais e a denomina “La Catrina”. Presta atención! Frida sae no mural, localízaa e arrodéaa.

Hoxe en día as catrinas represéntanse adornadas con fermosos sombreiros e flores.

COLOREA A CATRINA AO TEU GUSTO

"Trouleando polo Mundo" , proxecto da Aula Marrón

REPASA AS LIÑAS DE PUNTOS

Andele!

Busca na imaxe as letras da palabra catrina.
Despois cópiaa e completa.

C	A	T	R	I	N	A
---	---	---	---	---	---	---

C		T	R		N	
---	--	---	---	--	---	--

C	A		R	I		A
---	---	--	---	---	--	---

	A	T			N	
--	---	---	--	--	---	--

Recorta as pezas do quebracabezas e pégaas...

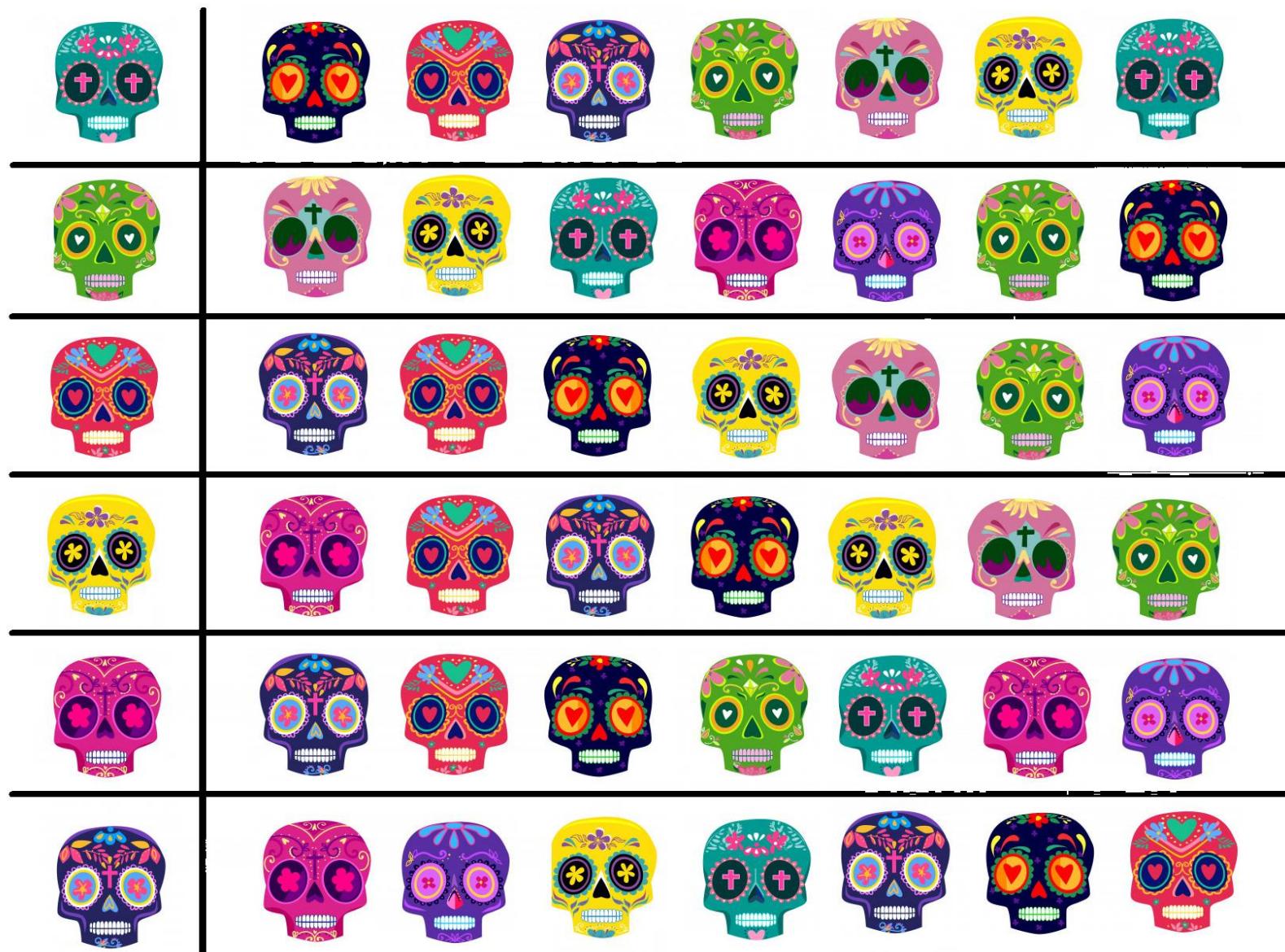
"Trouxeando polo Mundo" , proxecto da Aula Marrón

Recorta as pezas do quebracabezas e pégaas...

"Trouleando polo Mundo" , proxecto da Aula Marrón

Rodea a caveira que é igual á do modelo:

"Trouleando polo Mundo" , proxecto da Aula Marrón

Pon moita atención!!!

- Rodea de amarelo a Caveira cun corazón na fronte.
- Rodea de vermello a Caveira con cruces nos ollos.
- Rodea de azul as Caveiras con flores nos ollos.
- Rodea de verde a Caveira cunha cruz na fronte.

Cantas hai?

1	2	3	4
----------	----------	----------	----------

1	2	3	4
----------	----------	----------	----------

1	2	3	4
----------	----------	----------	----------

1	2	3	4
----------	----------	----------	----------

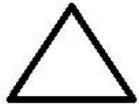
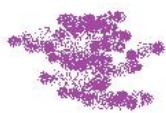
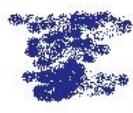
TACHA X AS CATRINAS QUE ESTEAN DENTRO DAS CAIXAS...

COLOREA SEGUNDO O CÓDIGO.

4

3

2

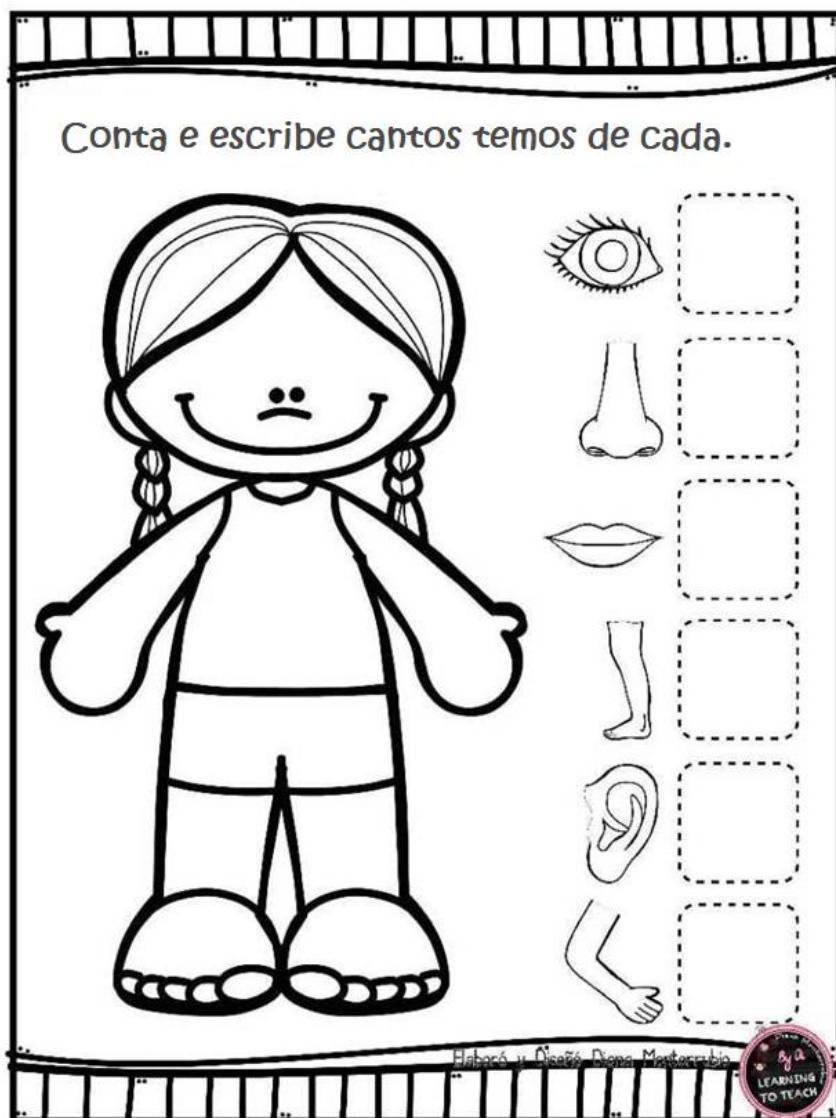

1

O corpo

Moi relacionado coas catrinas está o tema do corpo humano. Imos repasar o que xa sabemos ao respecto.

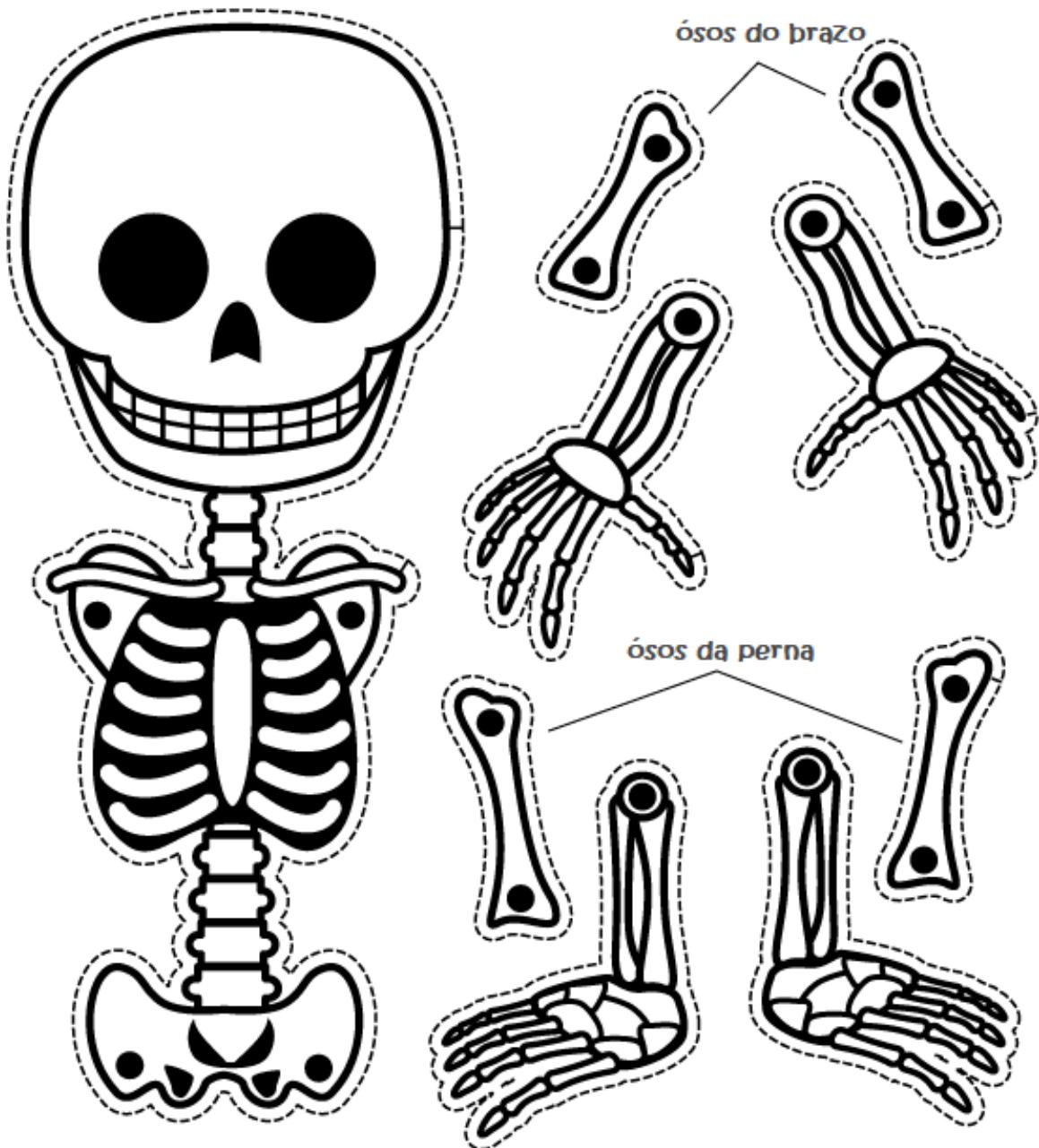

Despois colorea de amarelo o pelo. A cara de color carne. Os brazos de azul claro. As pernas de verde. O tronco de morado. Por último arrodea de laranxa as mans e de negro o pes.

-Escoitamos a canción “Chúmbala cachúmbala” (búscaa en YouTube)

“Trouleando polo Mundo”, proxecto da Aula Marrón

MONTA O TEU PROPIO ESQUELETO.

Recorta as pezas polas liñas de puntos. Necesitarás palomillas pequenas para unir os ósos.

Se non tes, simplemente recorta e pega as pezas montadas sobre unha cartolina negra.

